

25. Oktober 2023

UKA2023/51

Meeqqat atuariini angajullermi ingerlaviit marlunngortinneqarsinnaanerit, tassa aappaa assassorfiunerusoq aappaalu atuagarsorfiunerusoq, pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut

(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Apeqquteqaat aallaavigalugu pingaarluinnartumik oqaluuserisassanngortitsisoqarnera Siumumiit, Peter Olsen, Inuit Ataqatigiinnersoq qujaffigivarput.

Oqaluuserisassanngortinneqartumi ajornartorsiut, nukappiaqqat meeqqat atuarianni angusarlunnerusarnerat aammalu meeqqat atuariannit nukappissat naammassigaangamik ingerlaqqinneq ajortut amerlaqisut taakkartorpai.

Siumuminngaanniit ajornartorsiut taanna aamma isigivarput. Naalackersuisullu oqaaseqaataattut meeqqat atuariat periarfissaqaraluaqisoq aamma ilisimavarput ilalerlugulu. Tassami atuartitsineq imaannaanngitsuvoq, oqaluttarfimmiillu isumassarsiagut torrakkaluaqisut imaaliallaannaq atuarfimmut isertissallugit ajornaveqaaq.

IMAKimi siulittaasup allaffigeqqammerpaatigut. Tassanilu Ilinniartitsinermit Pilersaarut 2 uparuartorpa, ilaatigut meeqqat atuariini ilinniarsimasunik ilinniartitsisussaaleqineq aaqqiiffiqineqarani nutaanik meeqqat atuariiniit ingerlariaqqiffinnik nutaanik pilersaarneq uparuarneqarluni. Tamannalu aamma Naalackersuisut ataatsimiititaliap apeqquteqaataani akissuteqaataat aamma ersarippoq, ilinniarsimasunik ilinniartitsisussaaleqineq annertoqisoq.

Siumuminngaanniit isumaqarpugut Atuariatsialaap inatsisaa siullertut nalilersorneqarnissaminut piffissanngortoq, tassami atuariatsialaap inatsisaa 2003-mi atuutilermalli ulloq manna tikillugu nalilersorneqarnikuunngilaq. Tamanna tupigisassaavoq. Atuartut angusaannik nalilersuisoqartarpoq, pingaarnerpaarli qaavatigut immerneqaannavittartoq ingerlarnge ajunnginnersoq naammassineqarnersorlu nalilersorneqarnikuunngisaannarluni.

Saniatigut Ilinniarfissuaq 2005 aallarnerfigalugu professionsbachelorinngorniarfinngormalli qasseriamita studieordningiat allanngornikuunerpoq.

Namineq ilinniartitsisutut naammassinikuuvunga. Ilinniartitsisutut atorfeqartarnikuuvunga. Meeqqanuku iluamik pigaanni piuminartut, ilikkarusussusillit, alapernaatsut angusaqartilluarneqarsinnaasut. Uagununa inersimasut uani ajornartorsiutaasugut. Ullutsinnimut perorsaanermit, ilikkarsartitsinermit, ileqqorissaartitsinermit aqutissiuussinernullu kinguussaaqqaleraluttuinnartugut.

Siumuminngaanniit taamaamat anguniagaraarput nunatsinni perorsaanermik ilisimatusarfeqalernissaq, tassani perorsaasutut, ilinniartitsisutut isumaginninnermullu siunnersortitut naammassereersimasut kandidatimut ingerlariaqqiffissaat. Ilisimatusarnerit annertusisat assigiinngitsunik sammivillit inuiaqatigiinnut pitsaasumik sunniuteqalerumaartoq qularinnginnatsigu. Ilami atuarfeqarnermut apeqqutit Naalackersuisup akissuteqaataani malaatiinnarluta allanngortinniarsinnaanngikkigut taakkartorpa, ilisimatusarnermik aallaaveqartumik suliaasaq suliaasaamat. Taamaattumillu nunatsinni perorsaanerup ilikkarsarnerullu iluani ilisimatusartunik amerlasuunik pisiariaqartitseqisugut sutigut tamatigut apeqquteqaatini ersertarpoq. Naqinnernik atuarsinnaanngitsunut, adhd-ertunut, annilaangasartunut, atuarusukkunnaartunut, ilami uagut nunatsinni perorsaariaatsitsinnut tunngasut sorpassuit ilisimatusarfigineqarsinnaalissapput perorsaanermik ilisimatusarfik pilersikkutsigu. Taamaalillutalu pitsaasunik toqqammaveqarluarluta meerartatta atualertarnissaat, atuarnissaat ingerlariaqqinnissaallu aqutissiunneqassagaluarami, uagut nammitsinnik pitsinnik, allamiut piannit aallaaveqanngitsumik.

Qanittukkut aqutissiuussisut ataatsimeersuarnerannut peqataavunga. Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuivik, Aqut, saqqummiisuvoq. Ilaatigut misissorsimavaat sooq ilinnialertartut uniinnartarnersut, tamanna ajornartorsiutini aamma annersat ilagimmassuk. Taakkartorsinnaasaat arlaqarput. Aperivungalu ajornartorsiutit suussulereeramikkut, aqutissiuussisunillu ilinniartitsisartuummata tamannalu suliarisuummassuk, unitsitsiinnartartunut pinaveersaartitsinissamut periusissialionersut. Akissutaat nikajallannarpoq, politikikkut aningaasalerneqarnissaa eqqarsaatersuutigineqarsimanngimmat, taamaattumillu pingaaruteqartortaa suliarineqarani, pinaveersaartitsineq, uani uniinnartitsinaveersarneq.

Ukioq Danmarkimi paasisassarsiortuni peqataavunga. Tassanngaanniillu STU, tassa immikkut pisariaqartitsisunut atuarfik, pulaarparput. Ilinniartitsisusut ilinniagakkaajupput, kandidateqarput qaavatigullu allanut aamma allagartaqarlutik, soorlu immikkut adhd-ertunik ilinniartitsinermut ilinniagaqarlutik, kandidateqarnermik saniatigut. Soorunami, inuit immikkut pisariaqartitsisut pitsaanerpaanik ilinniartitsisoqartussaapput. Taakkualu aqutissiuussinerminni periusissiaat oqaloqatigiinnermik aallaaveqartoq tunaartaqaqqissaartorlu torrallatarujussuvoq. Nuna tamakkerlugulu ilitersuisarfik ilinniartut unittuunnginnissaannut imaluunniit immikkut pisariaqartitsisunut, ikorfartugassanut, periusissialortinnissaannut aningaasaliinissaq taamaamat aamma pisariaqaqaaq.

Taamaattumillu oqallisissiaq Siumuminngaanniit isuma pitsaagigaluaqalugu pingaartipparput siullertut Atuarfitsialaap nalilersorneqarnissaa, Naalackersuisummi oqaaseqaataannit ersereerpoq atuarfiit periarfissaqarluartitaagaluaqisut. Tamanna ilisimaneqarsimanngippat kommune atuarfimmik aqutissiusut egeersarneqarnissaat pisariaqarluinnarpoq.

Nukappissat ullumikkut aningaasarsiorusuttuupput, taamaammallu ilinniarsimannginnerat uggorineqarpaluttumik taakkartorneqaraluaq Siumumiit aalisartunngorneq immini ilinniarfiusoq

isumaqarpugut. Aalisarnerup iluani ilinniartitsinissamut nalunaarusiami erserpoq aalisarnerup iluani sulisussaaleqqisugut. Nukappissat aalisarnermut sangusimasut ikorfartorneqalersinnaanerat eqqartugassaqqipportoq, tamannali oqaluuserisassaq allamiippoq.

Taamatut Siumumit oqaaseqarluta, oqallisissiamut pissanganartumut qujavugut.

[Oqaaseqartoq, Najaaraq Møller, Siumut]